

Západočeská univerzita v Plzni

Ústav umění a designu

Bakalářská práce

SET INTERIÉROVÉ KERAMIKY

Kateřina Vaňková

Plzeň 2013

Západočeská univerzita v Plzni

Ústav umění a designu

Oddělení výtvarného umění

Studijní program Výtvarná umění

Studijní obor Sochařství – specializace keramika

Bakalářská práce

SET INTERIÉROVÉ KERAMIKY

Kateřina Vaňková

Vedoucí práce: MgA. Gabriel Vach

Oddělení výtvarného umění

Ústav umění a designu Západočeské univerzity v Plzni

Plzeň 2013

Prohlašuji, že jsem práci zpracoval samostatně a použil jen uvedených pramenů a literatury.

Plzeň, duben 2013

podpis autora

OBSAH

1 MÉ DOSAVADNÍ DÍLO V KONTEXTU SPECIALIZACE.....	1
2 TÉMA A DŮVOD JEHO VOLBY.....	3
3 CÍL PRÁCE.....	6
4 PROCES PŘÍPRAVY.....	7
5 PROCES TVORBY.....	10
6 TECHNOLOGICKÁ SPECIFIKA.....	13
7 POPIS DÍLA.....	15
8 PŘÍNOS PRÁCE PRO DANÝ OBOR.....	17
9 SILNÉ STRÁNKY.....	18
10 SLABÉ STRÁNKY.....	19
11 SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ.....	20
A) Knižní a periodická literatura.....	20
B) Internetové zdroje.....	20
12 RESUMÉ	21
13 SEZNAM PŘÍLOH	22

Motto:, „Do nekonečna a ještě dál!“¹

1 MÉ DOSAVADNÍ DÍLO V KONTEXTU SPECIALIZACE

Umění mě zajímalo již od raného dětství. S keramikou jsem se poprvé setkala na kroužku na základní škole. Nebyla to však láska na první pohled. Bylo to spíše dětské hraní; když jsem své výtvary hrdě přinesla domů, můj bratr je podrobil tvrdé kritice a tak jsem toho po nějaké době nechala. Začala jsem se věnovat jiným výtvarným činnostem, jako malba, kresba a grafika nebo vytváření z papíru.

S keramikou jsem znovu přišla do styku až zde na vysoké škole. A láska začala. A trvá. Hlavně ta k porcelánu. Někdo říká, že je to bílé zlato a já tomu věřím.

V uplynulých čtyřech semestrech jsem se naučila spoustu nových věcí. První ročník byl věnovaný modelování a přístupu ke keramice z pohledu sochařského. Naším úkolem bylo detailně studovat přírodninu. Vybrala jsem si malý lísteček, který jsem zvětšovala desetinásobně a modelovala ho ze sochařské hlíny. Posléze jsem ho zaformovala s pomocí lukaprenové formy a odlila z epoxidu a také ze sádry. S těmito materiály jsem se teprve učila a mé nadšení neznalo mezí.

V druhém semestru konečně přišla práce s porcelánem. Zjistila jsem, že vytvořit formu na odlívání porcelánu je precizní a náročná práce. Mým úkolem bylo vytvořit zásobnici, rozhodla jsem se vytvořit porcelánový tubus na diplomy. Při navrhování jsem vycházela

¹ *Toy story: Příběh hraček* [film]. Režie John Lasseter. USA, Pixar, Disney, 1995.

z dynamiky mého malého lístku. Tuby jsem posléze dekovala sítotiskovými obtisky.

V druhém ročníku jsem věnovala se vytvoření mísy, složené ze třech komponentů. Mísu jsem navrhla v programu Rhinoceros pro 3d modelování. Zajímavou zkušeností pro mě bylo 3d frézování mé mísy na školní fréze. Chtěla jsem, aby mísa opravdu vznikla a proto jsem se z hlediska vhodnosti materiálu rozhodla prostřední tvar vytvořit z plexiskla. Zbývající dvě části jsem již bez problému mohla vytvořit z porcelánu. Výsledek, tvarem připomínající lístek, je elegantní a dynamickou mísa.

Mé dosavadní dílo bylo velmi různorodé. Od práce na bustách a studii přírodnin, přes práci s různými keramickými a jinými materiály až k modelování na počítači. V prvních ročnících jsem ve svém díle sama sebe nikterak zvláště nevyjadřovala. Zaměřením a výběrem tématu své bakalářské práce jsem chtěla tuto skutečnost změnit.

2 TÉMA A DŮVOD JEHO VOLBY

Vybrala jsem si téma set interiérové keramiky, s cílem vytvořit porcelánový soubor s použitím litofanií. Toto téma pro mě bylo volbou, která nejlépe vystihovala, přestože velmi obecně, můj záměr. Téma jsem si zúžila na nápojovou sadu o počtu 3 – 7 kusů.

O mé bakalářské práci jsem přemýšlela již o prázdninách. Inspirací se mi stal malý modrý hrníček s podšálkem, který jsem dostala jako dárek. Byl z velmi tenkého porcelánu a dole se ukryval obrázek gejši, který byl vidět pouze, pokud jsem si dno hrníčku dala proti světlu. Obrázek vespodu působil jako vzkaz, který tam někdo nechal jen pro mě. Připomnělo mi to dětství a různé skryté poklady, které jsem jako dítě ráda nacházela. Litofanie mě od začátku fascinovala svou tajemností. Nikdy jsem nic takového z porcelánu neviděla, proto jsem se rozhodla, využít ji pro moji bakalářskou práci.

Litofanie neboli průsvitky jsou používány jak v keramice, tak i ve skle nebo na bankovkách. V současné porcelánové produkci nejsou průsvitky moc běžným produktem. Je to jemný a křehký produkt, proto se pro masovou výrobu a použití nehodí. Dle mé rešerše byly průsvitky dříve produkovány na našem území hlavně porcelánkou ve Slavkově a Klášterci, které dělali litofánové desky používané především jako stínidla lamp. ¹

Součástí bakalářské práce by dle mého názoru mělo být tříbení vlastního vkusu a hledání sama sebe, což je pro originální autorskou tvorbu věc velmi důležitá. Uvědomila jsem si, že jsem tvořila poslední dva roky především podle zadání a že nyní téma mohu dát sama, dle svého přání. Rozhodla jsem se pro porcelán a litofanií, toto spojení

podtrhuje jeho jemnost a delikátnost. Ze všech keramických materiálů je mi porcelán nejbližší pro svou tenkost, preciznost a vznešenost.

Příchod porcelánu do Evropy byl velkým vzrušením pro mnohé znalce. Do té doby se ho Evropané pokoušeli všelijak napodobovat. Známe různé manufaktury, které z fajánse a kameniny produkovaly napodobeniny čínského porcelánu. První z nich bylo keramické zboží označované jako Medicejský porcelán, produkované manufakturou ve Florencii mezi léty 1575 a 1587.² Mezi dalšími vynikala především delfská fajáns. Fajáns je pórovinová keramická hmota, která se překrývá bílou krycí glazurou. Motivy, které byly na výrobky aplikovány, byly přejímány z Asie a jsou známy jako chinoiserie.³

V Číně je porcelán znám již po staletí, kvalitní výrobky z bílého porcelánu datujeme již do 7. století n. l., přestože se tu výroba porcelánu rozvíjela již před naším letopočtem. Ten ale označujeme jako protoporcelán, známý již kolem roku 1258. př.nl. Některé typy měly zelenkavou barvu, těm se říkalo primitivní seladon.⁴

V otázce technologie měli Číňané velkou výhodu nad Evropany. Mají kvalitní přírodní ložiska porcelánových hmot, kdežto Evropané si na správný poměr jílu, alabastru a křemičitého písku museli přijít sami.⁵ Po řadě zkoušek a nezdarů se to podařilo dvojici Tschirnhaus a Böttger. Nejdříve objevili místo porcelánu červenou kameninu a o několik let později, v roce 1713, vyrobili konečně pravý bílý, průsvitný

² http://en.wikipedia.org/wiki/Medici_porcelain, vyhledáno 24. 4. 2013

³ <http://en.wikipedia.org/wiki/Chinoiserie>, vyhledáno 24. 4. 2013

⁴ Chládek J., Široký R.: *Ruční malba na porcelán a ruční dekorace keramiky*, 14-15

⁵ http://cs.wikipedia.org/wiki/Porcel%C3%A1n#Fyzik.C3.A1ln.C3.AD_vlastnosti, vyhledáno 24. 4. 2013

porcelán.⁶ Böttger byl chemik a alchymista, který se mimo porcelánu pokoušel přijít i na to, jak vyrobit kámen mudrců, což se mu jako mnohým předním i po něm nepodařilo.

⁶ *Dějiny užitého umění: vývoj užitého umění a stylistických prvků od renesance do postmoderní doby*, 64

3 CÍL PRÁCE

Chtěla jsem vytvořit dílo, které by mě těšilo, mohla bych ho používat a mělo by pro mě smysl a význam i za několik let. Chtěla jsem si také vyzkoušet jemnou ryteckou práci, což se mi při tvorbě průsvitek splnilo.

Cílem bylo vytvořit nápojový set s průsvitkami, který jsem propojila s dalším motivem – vzpomínek z dětství, které setu dodaly na intimitě a věrohodnosti a v mých očích i na ceně. Z minulých prací již vím, že jsem schopna vytvořit tvarově krásný a designově čistý produkt, ale já jsem nyní chtěla vytvořit dílo, se kterým bych si mohla zavzpomínat, zasnít se a potěšit.

Sekundárním cílem bylo z tohoto osobního setu vyjít a vytvořit set dvou hrnečků použitelný pro dětského uživatele a průmyslově reprodukovatelný. Tomu je přizpůsobena velikost i tloušťka střepe, stejně tak i výrobní technologie.

4 PROCES PŘÍPRAVY

Svědomitě jsem začala konzultovat již na konci září. Než jsem se však dostala k finálnímu motivu celé práce, uplynuly asi dva měsíce.

Nejdelší čas zabral výběr tématu do spodu hrnků. Zpočátku jsem uvažovala o textu. Dvojici slov nebo nějakou větu, něco co by člověka po ránu povzbudilo a dodalo energii do nového dne nebo ho to naopak donutilo k zamyšlení. Bylo to ale takové polovičaté řešení, které se mi líbilo spíše svou jednoduchostí při zpracovávání. Dalším motivem, o kterém jsem uvažovala, byly ornamenty a mandaly. V té době jsem četla knihu od Dalajlámy a myslela si, že má bakalářka musí obsahovat všeobecné pravdy a být přístupná všem, ale na to jsem ještě nebyla připravena, neměla dostatek životních zkušeností. Začala jsem se v tom ztrácet, proto jsem hledala pomoc v přírodě, uvažovala jsem o tom, že život je pohyb a pohyb je změna. Napadlo mě použít jako motiv fáze růstu a rozkvétání květu, zdálo se mi to jako ukázkový pohyb/změna. Pak jsem se zamyslela nad realizací a došlo mi, že by uživatel velmi těžko pochopil smysl motivu.

Od těchto obecných úvah jsem se dostala sama k sobě, svému vlastnímu životu, jaké se v něm udály změny, a které z nich pro mě byly zásadní. Mnohé z mých vzpomínek byly negativní, měla jsem v sobě zmatek, který jsem si potřebovala utřídit. Napadlo mě jít se podívat na půdu do krabic s odloženými věcmi z mého dětství. Spolu s otevíráním starých krabic, jakoby se otevíraly i zásuvky v mé paměti. Nacházela jsem věci známé i věci, na které jsem již dávno zapomněla. Probírala jsem se starými knihami, hračkami, obrázky, fotkami a deníky. Objevila jsem tak například svůj průkaz do oddílu Světlušek,

kam jsem chodila asi v devíti letech a velké množství časopisů s Kačerem Donaldem a vzpomněla si na své oblíbené filmy. Našla jsem kartičky Pokémonů, které jsme si s dětmi ve škole vyměňovaly. Velké množství knih o koních, psech, kočkách a zvířatech mi připomnělo mou touhu být veterinářkou, vlastnit koně a stát se žokejkou. Vzpomněla jsem si i na svého prvního pejska, sněhobílého tuláka Ibiška.⁷

Všechny tyto dojmy jsem se pokusila zpracovat ve svých průsvitkách. Vzniklo přes deset různých motivů⁸, ze kterých jsem vybrala sedm pro použití do spodku hrnků. Jelikož ne všechny mé dětské vzpomínky jsou veselé, tak i některé motivy působí trochu tajemně až děsivě.

Připravila jsem si také několik vzorů, které jsem chtěla použít jako síťotiskové obtisky. Pro inspiraci jsem provedla rešerši⁹, nejprve jsem šla do Studijní a vědecké knihovny Plzeňského kraje, kde jsem si půjčila několik čísel časopisu Domov, vydávaného od roku 1960, který se zabýval kulturou bydlení, architekturou, uměním, designem a stylem. Nafotila jsem si několik vzorů látek, ale později jsem zjistila, že mi vzory nejsou nijak blízké. Rozhodla jsem se podniknout druhou rešerši u babičky, kam jsem jako malá jezdila v létě na prázdniny.¹⁰ Babička s dědou bydlí ve Strážově na Šumavě již desítky let a vybavení jejich domu se příliš od dob mého dětství nezměnilo a tak to bylo ideální místo pro mou pátrací akci. Nafotila jsem spoustu

⁷ Příloha 1

⁸ Příloha 2

⁹ Příloha 3

¹⁰ Příloha 4

materiálů. Nakonec jsem použila přímo, bez úprav dva vzory a další vzory jsem si vzala jako inspiraci pro vytvoření dalších dvou motivů. Poslední pátý vzor jsem převzala z jednoho historického domu v Plzni.

5 PROCES TVORBY

5.1 Fáze první- osobní série hrnečků

Účelem této série bylo zpracování mých osobních dojmů a pocitů a vzpomínek z dětství. Série je spíše konceptuálního rázu, určená především pro mě a mou rodinu.

Tvary hrníčků jsem se rozhodla točit, bez předchozích skic, na sádrařském kruhu. Nechala jsem dítě ve mně, hrát si, točit a zkoumat, co se dá s různými želízky vytvořit.¹¹

Poté jsem z nich vybrala skupinu tvarů, která k sobě nejlépe ladila, vznikl set sedmi hrnečků, které pojí podobné tvarosloví. Rozhodla jsem se prozatím jim nedávat ucha, protože jsem chtěla mít co největší kontakt s hrníčky.

Mezitím jsem začala pracovat na průsvitkách. Odlila jsem si několik milimetrů tenké voskové destičky a na prosvětlovacím zařízení odrývala jednotlivé vrstvičky. Zpočátku se mi nedařilo, ale postupně jsem se techniku učila. Vyměnila jsem včelí vosk za parafín, který se tolik netáhl a lépe se odrýval. První použitelnou průsvitkou byla žirafka, která se posléze stala mou největší favoritkou. Postupně jsem zpracovala většinu svých oblíbených postaviček a zvířátek, nechyběl Kačer Donald, Goofy, Pikachu, medvídek a koník.

První zkušební výpal s jedním tvarem a průsvitkou proběhl v lednu, při kterém jsem zjistila, že průsvitka je moc tlustá a že ty ostatní musím dělat o několik mm nižší. Také se mi nelíbil způsob, kterým jsem původně hrnečky chtěla dekorovat. Proškrabování vzkazů mamince

¹¹ Příloha 6

zvenku na hrnku do vlhkého střeptu bylo málo čitelné, chtěla jsem, aby byly hrnky veselé, a proto jsem se rozhodla je odekorovat sítotiskovými obtisky v pastelových barvách.

Jakmile jsem měla připravené voskové průsvitky a modely tvarů hrnečků, o 15% větší, tak aby po výpalu měly požadovanou velikost, začala jsem dělat sádrové formy. Některé byly jednoduché, pouze jednodílné s kapnou, jiné na složitější tvary museli být až čtyřdílné.

Posléze jsem vybrala 7 průsvitek, pro každý tvar hrnku jednu a udělala na ně formy. Snažila jsem se vybrat průsvitku, která k danému tvaru nejlépe ladila, například k vyššímu užšímu hrnku hubenou žirafku. Sádrové formy na průsvitky jsem ještě pak několikrát retušovala při nalévání, musela jsem je různě ubrušovat, tak aby tam mohl dobře zatéct porcelán a aby šly dobře vyndat z formy. Při nalévání průsvitek jsem použila systém vlhčírny.¹² Do plastové uzavíratelné krabice jsem si dala navlhčenou sádrovou desku, na kterou jsem pokládala průsvitky vyndané ze sádrových formiček. Tím jsem si zajistila, že budu mít vždy připravenou průsvitku k mému hrnku. Později jsem ale zjistila, že se průsvitky ve vlhčině po delší době začínaly trhat a rozpadat. Naštěstí jsem v té době měla formičky na průsvitky dobře rozchozené a bylo možné sladit nalévání hrnku s průsvitkou. Hrněk jsem nalívala i se dnem, které jsem pak musela skalpelem odříznout a s pomocí šlikru¹³ nalepit na místo dna průsvitku. Následovalo zdlouhavé retušování, při kterém jsem se snažila zahladit a zamýť stopy po šlikru a vyříznutí.

¹² Příloha 7

¹³ Porcelán s octem, hmota, která se používá k lepení

Po přežahu, který proběhl u nás v ateliéru na UUD jsem na glazování a ostrý výpal výrobky odvezla do ateliéru pana MgA. Gabriela Vacha do Prahy.

Následovalo dekorování sítotiskovými otisky. Připravila jsem si pět dekorů, které jsem na jednu sérii hrnečků nalepila a dala znovu do pece zapéct.

5.2 Fáze druhá – set pro průmysl

V průběhu tvorby osobního setu, jsem zjistila, že kombinace průsvitky a dětského hrnečku je na českém trhu nedostatkové zboží. Abych vyplnila díru trhu, rozhodla jsem se vytvořit set, dvojici hrnků, s průsvitkou, který by se dal průmyslově vyrábět na zatačecím kruhu. Tvary setu vychází z tvarů i osobního setu. Jsou zvětšené na objem kolem 220ml. Technika zatačení je rychlejší a i čistší oproti technice nalévání do forem. Průsvitky jsem otočila tak, že jsou obrázkem ven z hrnku. Díky tomu můžu zatačet celý hrnek rovnou i s průsvitkou a odpadá náročné odřezávání dna a lepení průsvitky. Pro motivy průsvitek jsem vybrala medvídka a žirafku, které jsou nejvýraznější a tím pádem viditelné, i když bude průsvitka zvenku.

6 TECHNOLOGICKÁ SPECIFIKA

6.1 PORCELÁN

Pro své dílo jsem použila speciální druh porcelánu, takzvaný francouzský porcelán. Tento typ porcelán byl poprvé použit již v druhé polovině 17. století, téměř o 40 let před objevením tvrdého porcelánu, za jeho vynálezce je považována rodina Poteratů z Rouenu.¹⁴ Někdy bývá nazýván také jako měkký porcelán. Jeho vypalovací teplota je nižší než teplota tvrdého porcelánu, pohybuje se mezi 1250-1310 °C. Jeho složení je v porovnání s tvrdým porcelánem bohatší o fritu. Obecně se dá říct, že se tvary z něj vytvořené budou v peci více stabilní, proto je dobré přizpůsobit výběr hmoty tvaru výrobku. Měkký porcelán má oproti tvrdému, u nás často nazývanému karlovarský, výhodu, že ho lze pálit při nižších teplotách a není potřeba pec plynová, elektrická pec je plně dostačující. Tato skutečnost ho staví na první místo v použití u mnoha keramiků. Další jeho výhodou je lepší průsvitnost. Pro mě byla průsvitnost při výběru hmoty velmi důležitá, proto jsem se rozhodla tento materiál použít pro můj nápojový set.

6.2 PÁLENÍ A GLAZOVÁNÍ

Po zaretušování a dostatečném vyschnutí jsem dala výrobky do malé školní pece na první výpal. Ten se nazývá přežah a dělá se proto, aby bylo možné výrobky snáze glazovat. Po přežahu jsou pevnější, ale lze je ještě případně retušovat. Teplota přežahu se pohybuje mezi 800 a 900°C. Já jsem přežah páčila tak, jak je u porcelánu běžné, na 800°C.

¹⁴ Diviš, J. Evropský porcelán. Praha: Artia, 1985, s. 10

Výrobky jsem po přežahu převezla do ateliéru p. MgA. Vacha v Praze, kde jsem výrobky naglazovala. Kvůli tenkosti střepe bylo nutné výrobky před glazováním nahřát v peci. Poté následovalo zaretušování glazury a naložení do pece na ostrý výpal. Ten se u tohoto druhu měkkého porcelánu vyšplhá až na 1290°C s 15 minutovou výdrží.

7 POPIS DÍLA

Mé dílo se skládá ze 2 setů. První, osobní set, tvoří sedm hrnečků s průsvitkou, jejichž tvary na sebe navazují a tvoří spolu dohromady harmonickou řadu. Dynamiku setu dodává různorodá velikost hrnečků.¹⁵

Hrnečky jsou zamýšleny primárně bez oušek, chtěla jsem, aby je dítě mohlo používat třeba i jako stavební prvek při své hře. Například vytvořit si porcelánový mrakodrap při snídani.¹⁶ V tom případě by bylo ucho nadbytečné a rušilo by celkový tvar.

Spodky hrnku tvoří litofanie, pro motivy těchto porcelánových obrázků průsvitných na světle, jsem se inspirovala ve svém dětství. Předlohou mi byly postavičky mých oblíbených hrdinů a zvířátek.¹⁷

Mým záměrem bylo vytvořit set lákavý pro dětské oči, proto jsem se rozhodla doplnit ho dekory, při jejichž vytváření jsem se inspirovala látkami, potahy a všeobecně výzdobou interiérů, kterou jsem jako malá vídala doma a u babičky s dědou. Vybrala jsem veselé barvy, které se svým odstínem odkazují právě k době mého dětství. Dvě z barev se liší, jsou to hodně svítivé a trendy barvy, které bych chtěla použít na odekorování svého setu pro průmysl.¹⁸

Tím se dostávám k popisu druhé části své práce. Jedná se o dvojici tvarů, vycházející z tvarů osobního setu. Budou to hrnečky

¹⁵ Příloha 8

¹⁶ Příloha 10

¹⁷ Příloha 9

¹⁸ Příloha 5

s dostatečnou velikostí, pro potřeby dítěte. Objem se bude pohybovat kolem 220 ml. Uvažuji nad možností k těmto hrnečkům navrhnout i malá ouška, taková, aby tvar nerušila. Druhá varianta je podpořit hravost hrnečku tím, že ouška nalepím z obou stran, aby působila jako opravdové uši. Toto řešení je obvyklé u dětských plastových hrnečků s pítkem. Dítě si hrneček drží z obou stran a je tak zajištěna větší stabilita a menší šance, že se dítě polije.

Chtěla bych vyrobit některé hrnečky jen čistě bílé, jiné odekorované výše zmíněnými sítotiskovými dekory.

8 PŘÍNOS PRÁCE PRO DÁNÝ OBOR

Mým oborem je keramika a ve své bakalářské práci se zabývám porcelánem, který je mi osobně ze všech keramických materiálů nejbližší. Zvolila jsem si téma, které je pro současnou porcelánovou tvorbu netypické. Koupě hrnečku s průsvitkou ve spodu je náročný úkol, je potřeba hledat a uspokojení lze nejspíš najít až v některém starožitnictví. Pokud mohu posuzovat kvalitu současných litofanií, podle toho co jsem z produkce českých porcelánek sama vyzkoušela, tak je vidět, že se jedná o zboží mimo jejich zorný úhel. Koupila jsem si průsvitný kalíšek na svíčku od porcelánky z Dubí, na kterém byl dekor vyřezán do vnějších stěn hrnku. Pokud bych ho porovnávala s mým starožitným hrnečkem s gejšou, který pochází z Asie, bylo by to jako poměřovat drsný len s jemným hedvábím. Naopak mé průsvitky nejsou sice úplně technicky dokonalé, ale stejně jako gejša zanechávají v uživateli určitý dojem.

Jako hlavní přínos své práce vidím nový přístup k dětskému hrnku. Vyvinula jsem tvary a dekory, které v dětech probouzejí fantazii a hravost. Mé kalíšky jsou naprosto odlišné od běžné produkce, a přesto je jejich užitná hodnota vysoká. A navíc spojení dětského hrnku s litofanií je v současné době věc naprosto unikátní minimálně v národním měřítku.

9 SILNÉ STRÁNKY

Vytvořila jsem porcelánový set, který je zajímavý tím, že spojuje dětský hrneček s litofanií. V mém díle využívám průsvitnosti porcelánu, a šla jsem až na samou hranici tenkosti porcelánu, přičemž je zajištěna průsvitnost a tím i dobré prokreslení detailů postaviček.

Má práce je dvou fázová (viz. bod 3). První fáze byla vytvořit set intimních hrnečků inspirovaný mými vzpomínkami na dětství. Při tvorbě tohoto setu jsem získala zkušenosti s litofaniemi a vytvořila tvary, ze kterých jsem posléze vycházela při navrhování hrnků pro běžnou průmyslovou produkci. Nejvíce si na své práci cením, že se mi podařilo převést koncept do reálného prostředí a možnost vytvořit design, inspirovaný mými osobními zážitky a zkušenostmi z dětství.

10 SLABÉ STRÁNKY

Při procesu tvorby se vyskytly některé potíže. Špatně se mi pracovalo s voskovými motivy, několikrát se stalo, že se mi při finálních úpravách vosková průsvitka, v tu chvíli už jen několik mm tenká, rozpadla na několik kousků. Práci lze ulehčit a zpřesnit použitím některé z dostupných 3d frézovacích technik. Pomocí 3d frézy lze vytvořit dokonalou kopii, kteréhokoli obrázku či fotky. Funguje to tak, že 3d fréza odryje nejsvětější místa. Místo voskové destičky se používá průsvitná plastová deska, ale při této technice dochází k odcizení, obraz už nevytváří má nedokonalá ruka, místo ní nastupuje přesný stroj. V průsvitkách jsem chtěla zachovat pocit dětské nedokonalosti, a proto jsem se vydala náročnější cestou, vytváření litofanií do voskové destičky. Po výpalu se kalíšky z osobního setu u hrdla zkroutily, což je pravděpodobně důsledek špatné manipulace s ještě vlhkým střepem. Nejspíše by pomohlo pálit kalíšky dnem vzhůru na pálicí podložce.

Někdo by mohl absenci ouška považovat za nedostatek. Je pravda, že pokud si uděláme horký nápoj a budeme ho horký chtít vzít a přenést, tak se nejspíše popálíme. Můj koncept je myšlený pro malé děti, kterým se dle mých zkušeností vařící čaj nedává, aby se neopařili. Čaj nám maminka vždy udělala do konvice a pak nalévala vlažný anebo ho přelávala nad dřezem z jednoho hrnku do druhého, než se zchladil.

Závěrem bych chtěla napsat, že tato práce pro mě znamenala zajímavou sondu do mého dětství. Mohla jsem zpětně posoudit tehdejší pocity a zážitky a jejich vazbu na můj současný život.

11 SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ:

A) Knižní a periodická literatura

1. CHLÁDEK, Jiří a Roman ŠIROKÝ. *Ruční malba na porcelán a ruční dekorace keramiky*. 1. vyd. Praha: Silikátový svaz, 2005, 118 s. ISBN 80-868-2112-9.
2. HEJDOVÁ, Dagmar a Jan MERGL. *Slavkovský porcelán 1792-2002*. 1. vyd. Sokolov: Okresní muzeum Sokolov, 2002, 189 s. ISBN 80-866-3000-5.
3. *Dějiny užitého umění: vývoj užitého umění a stylistických prvků od renesance do postmoderní doby*. 1. vyd. Praha: Slovart, 2004, 544 s. ISBN 80-720-9549-8.
4. DIVIŠ, Jan. *Evropský porcelán*. Praha: Artia, 1985, 230 s.
5. PELKA, Otto. *Chinesisches Porzellan*. Německo: Nabu Press, 2011. ISBN 978-117-5267-528.
6. ŠPÍŠ, Jiří. *Modelářství porcelánu a keramiky*. 2., upr. a rozš. vyd. Karlovy Vary: Jiří Špíš, 2004. 155 s. ISBN 80-239-4288-3.

B) Internetové zdroje

1. http://en.wikipedia.org/wiki/Medici_porcelain, vyhledáno 24. 4. 2013
2. <http://en.wikipedia.org/wiki/Chinoiserie>, vyhledáno 24. 4. 2013
3. http://cs.wikipedia.org/wiki/Porcel%C3%A1n#Fyzik.C3.A1n.C3.AD_vlastnosti, vyhledáno 24. 4. 2013

12 RESUMÉ

I have created two sets of cups. The inspiration was my childhood. First set is very intimate and it is dedicated to me at first. So the useful and commercial value was not so important while i was creating these cups. It is seven cups with different shapes and dimension. When I was creating the shape from a plaster, I was playing a game. From a variety of shapes created by this method, I have chosen seven that comes together harmoniously. At the bottom of the cups is litofanie. It is a picture from porcelain visible against the sun. I was inspired by my favourite characters and animals from childhood, such as Donald, Goofy, Pikachu, teddy bear or giraffe.

The second set of cups is designed for using in porcelain manufactories. It was inspired a lot by the shapes from the intimate set. The difference is that this set is much bigger; both two cups have a capacity of 220 ml.

I have decorated some of the mugs with a silk screen prints for even more pleasure of children. While I was designing the patters for the silk screen prints, I was inspired by textiles and decoration from my grandma´s house. I think children would love my set, because the design is so playful. I imagine that children could even play a game with the cups. They can turn them round and built a small architecture.

I appreciate a lot that thanks to my work I could have met my memories and feeling form childhood one more time.

13 SEZNAM PŘÍLOH

PŘÍLOHA 1

Skici postaviček a zvířátek

PŘÍLOHA 2

Já v dětství a první dvě průsvitky

PŘÍLOHA 3

Rešerše dekorů v časopise Domov

PŘÍLOHA 4

Rešerše dekorů u babičky a dědy na Šumavě

PŘÍLOHA 5

Dekory na sítotisky

PŘÍLOHA 6

Vytáčení tvarů na sádrařském kruhu

PŘÍLOHA 7

Formy na nalévání, průsvitky ve vlhčírně a zaretušované výrobky

PŘÍLOHA 8

Porcelánové hrnečky s průsvitkami

PŘÍLOHA 9

Porcelánové hrnečky s průsvitkami

PŘÍLOHA 10

Hra s porcelánovými hrnečky

PŘÍLOHA 11

Hra s porcelánovými hrnečky

PŘÍLOHA 1

Skici postaviček a zvířátek¹

¹ Foto vlastní

PŘÍLOHA 2

Já v dětství a první dvě průsvitky²

² Foto vlastní

PŘÍLOHA 3

Rešerše dekorů v časopise Domov³

³ Foto vlastní

PŘÍLOHA 4

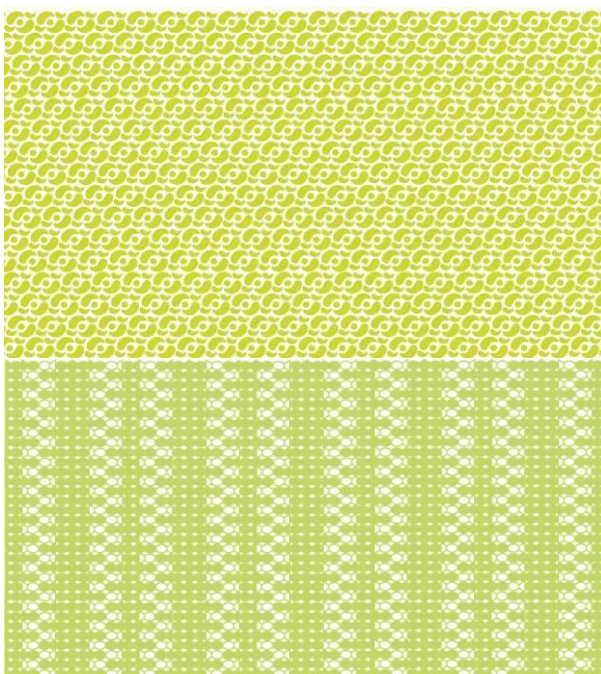
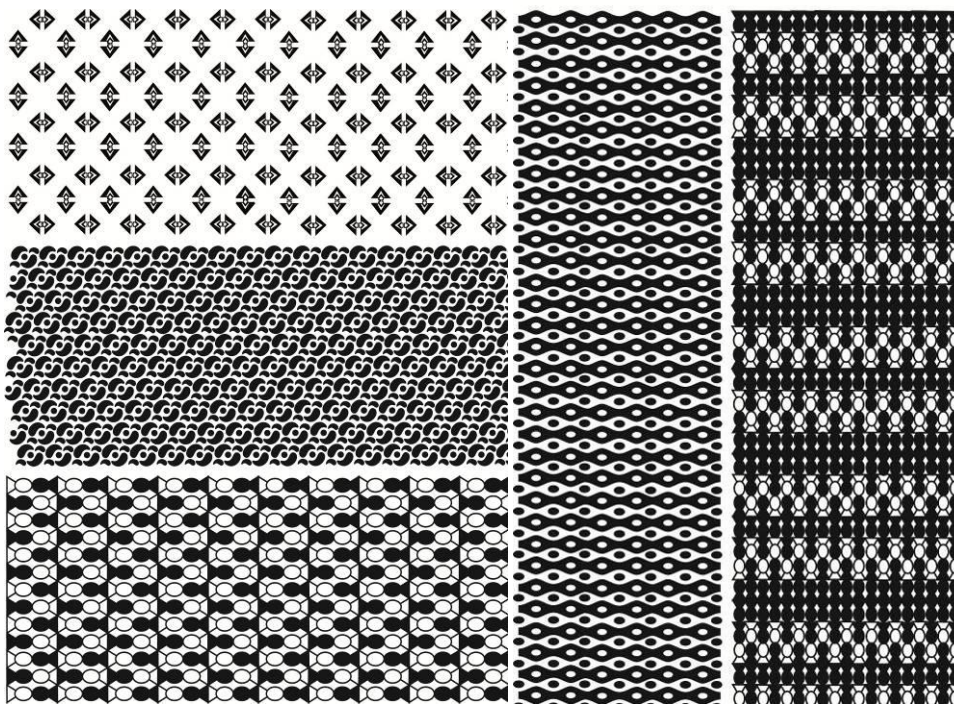
Rešerše dekorů u babičky a dědy na Šumavě⁴

⁴ Foto vlastní

PŘÍLOHA 5

Dekory na síťotisky⁵

⁵ Foto vlastní

PŘÍLOHA 6

Vytáčení tvarů na sádrařském kruhu ⁶

⁶ Foto vlastní

PŘÍLOHA 7

Formy na nalévání, průsvitky ve vlhčírně a zaretušované výrobky⁷

⁷ Foto vlastní

PŘÍLOHA 8

Porcelánové hrnečky s průsvitkami⁸

⁸ Foto Sergej Lelyukh

PŘÍLOHA 9

Porcelánové hrnečky s průsvitkami⁹

⁹ Foto Sergej Lelyukh

PŘÍLOHA 10

Hra s porcelánovými hrnečky ¹⁰

¹⁰ Foto Sergej Lelyukh

PŘÍLOHA 11

Hra s porcelánovými hrnečky¹¹

¹¹ Foto Sergej Lelyukh